

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC550 a en b
Zaaknummer Klachtencommissie 2013W1103 (1) (2) (3)

datum uitspraak 22/10/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. C. de Jongh, advocaat te Roelofarendsveen,

te voldoen door:

de Congregatie Fraters van Utrecht,
gevestigd in [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 8 september 2014, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 16 juli 2014 met zaaknummer 2013W1103, waarin het seksueel misbruik gepleegd door twee personen gegrond en het misbruik door een derde persoon ongegrond is verklaard. Bij brief d.d. 7 augustus 2014 heeft verweerder te kennen gegeven de grondverklaring m.b.t. de twee personen over te nemen. Van de zijde van verweerder is voorts ontvangen een brief d.d. 16 september 2014, waarin verweerder heeft verklaard ook verzoekers klacht -inhoudende dat ook een derde persoon hem seksueel heeft misbruikt- te erkennen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen. Tot slot is ontvangen een brief d.d. 7 oktober 2014 van mr. De Jongh voornoemd.

1.2 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, voor zover deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Algemeen

Verzoeker en zijn [familielid] zijn een aantal weken na hun geboorte in een kindertehuis geplaatst in [plaats]. Zij waren het [telwoord] en [telwoord] kind binnen het ouderlijk gezin. Hun vader was [beroep] en alcoholverslaafd. Op driejarige leeftijd zijn verzoeker en zijn [familielid] overgeplaatst naar een kindertehuis in [plaats]. Op zijn veertiende jaar (in [jaartal]) is verzoeker geplaatst in het internaat van de [instelling] te [plaats]. Aldaar is verzoeker gedurende zijn verblijf vanaf [jaartal] seksueel misbruikt door drie personen.

Misbruik door frater [naam 1]

Wijlen [burgerlijke naam 1] (hierna: frater [naam 1]) was groepsleider van groep 4. Hij vond deelname aan het voetbalteam erg belangrijk. Dat verzoeker niet wilde voetballen werd verzoeker door frater [naam 1] niet in dank afgenomen. Hij is meegenomen naar een berghok met voetbalschoenen en daar door frater [naam 1] bekogeld met voetbalschoenen, die uiterst scherpe noppen hadden. Verzoeker was daardoor bebloed en besmeurd geraakt, waarna frater [naam 1] verzoeker onder de douche zette. Vervolgens is verzoeker bruut anaal verkracht door frater [naam 1]. Dit leidde tot heftige pijn en angst voor frater [naam 1]. Nadien is verzoeker niet meer met de voetbalschoenen bekogeld, maar het anaal verkrachten heeft nadien nog enkele malen plaatsgevonden. Het seksueel misbruik door frater [naam 1] is na ongeveer een half jaar opgehouden, toen frater [naam 1] was vertrokken. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik veertien jaar oud.

Misbruik door frater [naam 2]

Toen verzoeker iets ouder was, kwam hij onder de hoede van wijlen frater [burgerlijke naam 2] (frater [naam 2]). Iedere jongen had zijn eigen chambrette en op een avond heeft frater [naam 2] gevraagd of verzoeker naar de kamer van frater [naam 2] wilde komen, waar je uitzicht had op de kerktoren, waarin uilen zaten. Aldaar moest verzoeker zijn kleren uittrekken en moest hij frater [naam 2] aftrekken. Ook betastte frater [naam 2] de intieme delen van verzoeker. Het seksueel misbruik heeft gedurende twee jaren ongeveer acht tot negen keer per maand plaatsgevonden. Het seksueel misbruik bestond niet alleen uit aftrekken en betasten, maar ook anale verkrachtingen van verzoeker door frater [naam 2]. Verzoeker was bij aanvang van dit misbruik iets ouder dan veertien jaar.

Misbruik door frater [naam 3]

In [plaats] bezocht verzoeker de [middelbare]school. Verzoeker wilde zich bekwamen in het [vak] en wijlen [burgerlijke naam 3] (hierna: frater [naam 3]) was [vak]leraar. Op een keer is verzoeker naar beneden gestuurd om de wc-deuren af te krabben. Daar heeft frater [naam 3] verzoeker anaal verkracht. Verzoeker is gedurende een jaar tijd een aantal keren anaal verkracht door frater [naam 3]. Verzoeker was toen zestien of zeventien jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs van seksueel misbruik

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van:

- het schriftelijke advies van de Klachtencommissie d.d. 16 juli 2014 (met zaaknummer 2013W1103) waarin de klachten tegen twee van de drie aangeklaagden (de fraters [naam 2] en [naam 3]) gegrond zijn verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.
- de brief van verweerder d.d. 16 september 2014, waarin verweerder expliciet te kennen heeft gegeven het seksueel misbruik door de derde aangeklaagde persoon (frater [naam 1]) zoals genoemd in het hiervoor vermelde advies van de Klachtencommissie maar dat bij gebrek aan bewijs door de Klachtencommissie niet gegrond was verklaard, te erkennen. De Compensatiecommissie stelt erkenning door verweerder op één lijn met erkenning door de dader zelf, zoals genoemd in artikel 7 sub e van de Compensatieregeling.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag is sprake van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten drie daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 categorie-indeling seksueel misbruik door frater [naam 1] en door frater [naam 2] en frater [naam 3]

Het door de drie personen afzonderlijk jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, dient naar het oordeel van de Compensatiecommissie ieder afzonderlijk beschouwd, ingedeeld te worden in categorie 4 van de van de Compensatieregeling.

3.4 conclusie categorie-indeling

Het seksueel misbruik dat verzoeker door drie personen, te weten door frater [naam 1], frater [naam 2] en frater [naam 3] gezamenlijk is aangedaan, dient naar het oordeel van de Compensatiecommissie te worden ingedeeld als 'uitzonderlijk seksueel misbruik', zoals bedoeld in artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling.

De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de leeftijd van veertien jaar.
- Het misbruik heeft plaatsgevonden over meerdere jaren verspreid (weliswaar mogelijk met enkele tussenpozen waarin geen sprake was van misbruik) van verzoekers veertiende jaar tot aan circa zijn zeventiende jaar.

- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, gedwongen oraal seksuele handelingen en ten slotte uit vele keren anale verkrachtingen.
- Het misbruik heeft frequent en later nog een aantal keren plaatsgevonden.
- Het misbruik vond plaats in het tehuis dat op dat moment het 'thuis' was voor verzoeker en waardoor zijn gevoel van veiligheid werd geschaad.
- Het misbruik ging -eenmalig- gepaard met mishandeling, in de zin van bekogelen met voetbalschoenen met scherpe noppen.

Het voorgaande brengt met zich dat de Compensatiecommissie het misbruik door de fraters [naam 1], [naam 2] en [naam 3] gezamenlijk beoordelende, de aanvraag van verzoeker indeelt in categorie 5 als uitzonderlijk seksueel misbruik.

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

overweging Compensatiecommissie

4.2 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie substantiële vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.3 Gelet op het feit dat verzoeker in overleg met zijn advocaat op het aanvraagformulier niet heeft geopteerd voor een onderbouwing van vermogensschade en mede gelet op het feit dat het dossier onvoldoende aanknopingspunten bevat om te veronderstellen dat sprake is van vermogensschade, kan een vergoeding voor vermogensschade als gevolg van het seksueel misbruik in het onderhavige geval niet aan de orde zijn.

4.4 Uiteraard heeft verzoeker voor het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' heeft te gelden, wel recht op een aanzienlijke immateriële schadevergoeding voor het leed waarmee hij in de loop van zijn leven dientengevolge geconfronteerd is geweest. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld als vergoeding voor geleden pijn en verdriet (smartengeld), maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

De Compensatiecommissie heeft zich daarbij rekenschap gegeven van de weerslag die het seksueel misbruik op zijn privé leven heeft en heeft gehad, van het feit dat verzoeker nimmer in zijn leven over het seksueel misbruik heeft kunnen en durven spreken, en nimmer psychische hulp heeft kunnen inroepen.

4.5 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €45.000,- voor immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.6 Gelet op de ratio van de artikelen 22 en 24 van de Compensatieregeling komt verzoeker -nu een onderbouwing van vermogensschade niet aan de orde is- geen aanspraak toe op een vergoeding voor gemaakte kosten ter zake van rechtsbijstand.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak een bedrag van €45.000,- te betalen aan verzoeker.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 22/10/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter